

Risk och sårbarhetsreducerande arbete
Farliga ämnen
Lorens van Dam
010-240 43 44
lorens.van.dam@msb.se

Konsekvensutredning för MSB:s föreskrifter om vilka varor som ska anses utgöra brandfarliga och explosiva varor

Konsekvensutredningen är gjord enligt Tillväxtverkets mall.
(<http://regelforenkling.tillvaxtverket.se/huvudmeny/konsekvensutredningar/gorenkonsekvensutredning.4.62577d6e125504a77e0800016327.html>)

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor som beslutades av riksdagen 2010-06-23 (Prop. 2009/10:203) saknar tillräckligt detaljerade definitioner av vilka varor som omfattas av lagen. Istället ges regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka varor som ska anses vara brandfarliga och explosiva varor. Regeringen har för avsikt att i en kommande ny förordning om brandfarliga och explosiva varor ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) bemyndigandet att meddela sådana föreskrifter.

Det nu framlagda förslaget till föreskrifter anger i tillräcklig detalj vad som avses med brandfarliga och explosiva varor. De är helt avgörande för att den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor ska kunna tillämpas, då de i praktiken anger lagens tillämpningsområde.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Om regleringen inte införs innebär det att den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor blir verkningslös. Utan närmare föreskrifter om vad som utgör brandfarliga och explosiva varor är det inte tillräckligt väl definierat vad lagen omfattar - lagen kan inte tillämpas utan att sådana föreskrifter finns.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Besöksadress:
Stockholm: Kungsgatan 53
Karlstad: Norra Klaragatan 18
Sandö: Sandövägen 7
Revinge: Revingeby

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org nr.
202100-5984

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Alla som hanterar brandfarliga och explosiva varor, så som de definieras i förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor berörs i princip. Föreskrifterna ersätter nämligen den definition som tidigare fanns i 6 och 8 §§ i förordningen. Genom föreskrifterna ges den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor samma omfattning som tidigare lag (SFS 1988:868) på området. I praktiken sker alltså ingen förändring på grund av dessa föreskrifter.

4. Uppgifter om kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Föreskrifterna anger endast vad den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor omfattar, och har i sig själva inga kostnadsmässiga effekter. De ersätter bara den definition av brandfarliga och explosiva varor som tidigare funnits i 6-8 §§ förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

Det finns inget alternativ till att föreskrifterna kommer till stånd. Regeringen kommer med all sannolikhet att utpeka MSB att genom föreskrifter ange vad som är brandfarliga och explosiva varor. Även om regeringen själv skulle föreskriva om detta skulle konsekvenserna vara precis desamma.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Föreskrifterna definierar endast vad som omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor, och har i sig ingen inverkan på EG-rättsliga akter.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna är en förutsättning för att den nya lagen och förordningen om brandfarliga och explosiva varor ska kunna tillämpas, och de måste därför träda ikraft samma dag som lagen och förordningen.

7. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

De företag som berörs av de nya föreskrifterna är precis desamma som berörs av den sedan drygt 20 år gällande lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor, och de är verksamma inom ett stort antal områden. De föreskrifter som nu föreslås ersätter bara definitionerna som

idag finns i 6 och 8 §§ i förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor. I praktiken sker ingen förändring av tillämpningsområdet för den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor jämfört med den tidigare lagen på området.

8. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Förslaget till föreskrifter definierar endast vad som omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor, och innebär i sig inga administrativa kostnader. Eftersom förslaget inte innebär någon förändring av lagens tillämpning jämfört med nuvarande lagstiftning kommer företagen inte att behöva avsätta någon tid för att genomföra någon förändring som följd av dessa föreskrifter.

9. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Förslaget till föreskrifter definierar endast vad som omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor, och innebär i sig inga kostnader. Eftersom förslaget inte innebär någon förändring av lagens tillämpning jämfört med nuvarande lagstiftning kommer företagen inte att behöva genomföra någon förändring i verksamhet som följd av dessa föreskrifter.

10. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Genom föreskrifterna ges den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor samma omfattning som den tidigare lagen (SFS 1988:868) på området. Någon effekt på konkurrensförhållanden finns inte, då föreskrifterna endast definierar vad som avses med brandfarliga och explosiva varor. Reglering av hanteringen av brandfarliga och explosiva varor sker i många europeiska länder, om än på lite olika sätt, på grund av riskerna för olyckor med denna typ av produkter. Regering och riksdag har bedömt att även Sverige behöver reglera verksamhet med sådana produkter.

11. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Genom föreskrifterna ges den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor samma omfattning som den tidigare lagen (SFS 1988:868) på området. Föreskrifterna i sig kommer inte att medföra några krav på förändringar av företagens verksamhet.

12. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Små företag är yrkesmässiga användare av kemiska produkter och ska enligt bestämmelserna i EG-förordning 1907/2006 (REACH-förordningen) tillhandahållas ett säkerhetsdatablad för produkten om den klassificerats som farlig enligt CLP-förordningen eller Kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS 2005:7. Kemiska produkter som klassificerats som farliga enligt dessa regelverk ska också märkas. Produkter som är klassificerade som farligt gods för transport enligt ADR-S eller RID-S (MSBFS 2009:2 och 2009:3) ska märkas enligt dessa regelverk.

I säkerhetsdatabladet och genom märkningen finns i de allra flesta fall de uppgifter som behövs för avgörandet om produkten är en brandfarlig eller explosiv vara enligt förslaget till föreskrifter. Föreskrifterna använder dessa befintliga regelverk (ADR-S och CLP-förordningen) som grund för avgörandet om produkten är en brandfarlig eller explosiv vara, och harmoniserar i stor utsträckning med dessa, vilket torde underlätta för små företag.

Det finns två fall då produkter omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor men där detta inte tydligt kan utläsas ur märkning eller säkerhetsdatablad. Det första fallet är vätskor med flampunkt över 60°C men högst 100°C som inte är petroleumprodukter (se 2.2.3.1.1 anm. 2 i ADR-S) och som inte är klassificerade som farliga på grund av någon annan egenskap enligt KIFS 2005:7 eller CLP-förordningen. Antalet sådana vätskor är begränsat. Det andra fallet är ämnen, blandningar och föremål som på grund av förpackning, utspädning eller vätning inte klassificerats som klass 1 enligt ADR-S eller som "explosiva ämnen, blandningar och föremål" enligt CLP-förordningen, men som har explosiva egenskaper utanför sin förpackning eller om utspädnings- eller vätningsmedlet avgår. Sådana produkter omfattas som regel av ADR-S och CLP-förordningen på annat sätt, och eventuella explosiva egenskaper ska kunna utläsas ur säkerhetsdatabladet eller transportinformationen.

Eftersom föreskrifterna får till följd att den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor omfattar samma varor som den tidigare lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor, är de flesta företag som använder produkter med sådana egenskaper redan medvetna om att de omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor. MSB har också en databas för brandfarliga vätskor på sin hemsida som omfattar vanliga vätskor med flampunkt till och med 100°C. För explosiva varor avser MSB att ge ut vägledning om de särfall då det inte är uppenbart att produkten omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor.

13. Kontaktpersoner

Lorens van Dam, tel. 010-240 43 44, e-post: lorens.van.dam@msb.se
Per-Olof Wikström, tel. 010-240 52 93, e-post: per-olof.wikstrom@msb.se
Rolf Weinander, tel. 010-240 53 61, e-post: rolf.weinander@msb.se